
ADVIES

Good Soil-strategie

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	08-03-24
Advies aangenomen door de Raad voor het Leefmilieu op	26-03-24

Vooraf

Om een Bodemplan op een robuuste en door alle actoren gedragen basis te kunnen bouwen, en in afwachting van een wettelijk kader - dat ten vroegste in 2027 het licht zal zien met een wijziging van de bodemordonnantie van 2009 in het kader van een omzetting van de Europese bodemrichtlijn - werd een Good Soil-strategie uitgewerkt. Deze strategie bepaalt de grote principes en doelstellingen van een Brussels geïntegreerd bodembeheer. Op deze manier kan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in zijn beleid reeds rekening houden met geïntegreerd bodembeheer, de verworven kennis versterken, de samenwerkingen met de publieke, private en het verenigingsleven uitbreiden, en werken aan een betere bewustwording inzake bodems. De strategie zal het zo toelaten om de uitwerking van een Bodemplan beter voor te bereiden, door het definiëren van becijferde doelstellingen, alsook het inschatten van de noodzakelijke budgetten en het preciseren van de voorgestelde maatregelen en doelstellingen.

De Good Soil-strategie beoogt een evenwicht te behouden tussen de ecologische, maatschappelijke, stedenbouwkundige en economische uitdagingen van het Gewest, en stelt vooreerst de visie voor waarbij de bodems tegen 2050 kwaliteitsvol zullen zijn, en het beheer ervan voorbeeldig, transversaal en multidisciplinair.

Advies

Het verheugt **de Raad** dat een aantal van zijn aanbevelingen uit zijn advies over de vorige ontwerpstrategie (A-2023-029) in aanmerking zijn genomen in deze nieuwe strategie die voor advies aan hem is voorgelegd, met name:

- De ontwikkeling van een verbindende tool om te voorkomen dat er in silo's wordt gewerkt;
- De opname van een lexicon;
- Het in aanmerking nemen van opkomende verontreinigende stoffen;
- De integratie van ecologische en verantwoorde landbouwtechnieken;
- Het belang om het principe van meer organische stof in alle bodemsoorten niet te veralgemenen;
- De verduidelijking van het begrip circulariteit met betrekking tot uitgegraven grond;
- De wens om op nationale en internationale schaal te benchmarken;
- Het in kaart brengen van de bodemkwaliteit;
- De opname van nieuwe bodemdeskundigen als leden van de Raad voor het Leefmilieu.

De Raad vraagt zich echter af waarom er geen definitie van een gezonde en natuurlijke bodem in de strategie werd opgenomen.

1. Algemene beschouwingen

De Raad juicht de aanpak van de regering toe. Hij stelt vast dat het eerste ontwerp van deze strategie voor advies werd voorgelegd aan een groot aantal Brusselse actoren, die hun feedback op de ontwerptekst hebben kunnen geven. In de ogen van **de Raad** lijkt deze stroomopwaartse aanpak dus gunstig voor het opstellen van een ontwerpstrategie die al een grote mate van consensus geniet, gezien de afstemming van de gewestelijke actoren een succesfactor is.

De Raad stelt ook vast dat het merendeel van de maatregelen die in de strategie worden voorgesteld geen bijkomende middelen vereisen, maar eerder een doordachte aandacht tijdens studies, analyses, het afleveren van vergunningen, enz. door de verschillende gewestelijke operatoren. Volgens **de Raad** kunnen deze processen dan ook gemakkelijk worden verbeterd.

De Raad haakt in op bovenstaande opmerking en wijst erop dat de toegankelijkheid, uitwisseling en coherentie van gegevens essentiële factoren zijn om zo volledig mogelijke relevante studies te waarborgen en voor een goede coördinatie tussen de verschillende betrokken actoren te zorgen.

In dit opzicht stelt **de Raad** voor om een soort preventieve archeologie op te zetten. Het zou interessant kunnen zijn om bij gewestelijke bouwplaatsen te beschikken over een team op het terrein dat gebruik maakt van de opening van deze bouwplaatsen om de bodemprofielen, de dieptes van bepaalde lagen, enz. te documenteren.

De Raad wijst er ook op dat de belangrijkste prioriteiten van de strategie meer aandacht zouden kunnen krijgen : gegevensverzameling en -coördinatie, bodemkwaliteit in termen van biomassa en koolstofvoorraad en het beheer van organisch materiaal, organisch afval en tuinen op gewestelijk niveau.

De Raad betreurt het echter dat de strategie beperkt blijft tot het aanmoedigen van een vermindering van het gebruik en de verstening van de ruimte. Hij is van mening dat een ambitieuzere doelstelling had kunnen worden voorgesteld.

Een ander element dat in de strategie had moeten worden opgenomen, zou de uitdaging in verband met de opstelling van het toekomstige GBP zijn.

De Raad wijst erop dat het beperken van het gebruik van ruimten vereist dat bodems worden toegewezen voor doeleinden die niet onder het toepassingsgebied van de Good Soil-strategie vallen, maar onder dat van het GBP, en dat dit laatste de gezonde en natuurlijke bodems, open ruimten, enz. zou moeten inventariseren en deze in hun toekomstige bestemmingen zou moeten behouden.

De Raad beveelt aan dat bij de ontwikkeling van de strategie geen bestaande administratieve procedures zouden worden verzwamd of nieuwe procedures voor projectontwikkelaars zouden worden gecreëerd.

De Raad stelt ook voor dat Innoviris bij projectaanvragen en het toekennen van subsidies aandacht aan de bodemproblematiek zou besteden.

2. Specifieke beschouwingen

De Raad merkt op dat doelstelling O.7 niet duidelijk is : de tekst verwijst naar het behoud van open bodems, maar ook naar het doorlaatbaar maken ervan. Het doel lijkt dus eerder te zijn om de hoeveelheid open bodems te vergroten.

De Raad merkt ook op dat de doelstellingen inzake voedselproductie vaag blijven. Hij stelt voor om deze te herformuleren en het begrip « verbeteren » te verduidelijken.

3. Formele beschouwingen

De Raad wijst erop dat de strategie zeer technisch is geformuleerd. Hij stelt voor om er concrete en geïllustreerde voorbeelden in op te nemen.

De Raad merkt ook op dat het Excel-document met de maatregelen en doelstellingen van de strategie niet overeenkomt met de overzichtstabel in de strategie.

*

*

*